

Daniël 3 – preek – NGKE – 3 juli 2016

‘Een stervend imago’

Alleen als we bang zijn

In een documentaire zag ik een stel journalisten in Noord Korea het verplichte bezoek aan het enorme beeld van Kim Il Sung brengen.
En een hoofdbuiging voor zijn beeld maken.

Stel je voor dat je zelf bij die bezoekende groep geweest was,
zou je dat dan ook gedaan hebben?

Zij doen het vast alleen maar omdat ze bang zijn.

Want o wee als je niet buigt!

Dan kan er in Noord Korea van alles met je gebeuren:
van strafkamp tot 'ongeluk.'

Nee, dit doen mensen alleen maar als ze bang zijn, denk ik.
Welke reden kunnen ze anders hebben?

Dat is vast ook zo met die geschiedenis van Nebukadnessar,
die we nu net gelezen hebben.

Dan gaan de mensen vast alleen maar op de knieën omdat ze bang zijn,
denk je niet?
Zouden wij misschien ook wel gedaan hebben!
Als we die oven hadden zien staan en het dreigement hadden gehoord.

Stel je eens voor: een IS-strijder met een mes voor je, die je toesnauwt:
Op je knieën voor Allah of anders...
Ja, wat zou je dan doen...?
Maar dat doe je alleen omdat je bang bent.

...

Ja en wat is dan de boodschap van dit gedeelte voor ons?
Nou ja, dat je eigenlijk niet zou moeten buigen voor zo'n beeld.
Dat je God trouw moet blijven, ook als er gevaar dreigt

Dan krijg je in ieder geval een heilige bewondering
voor die drie vrienden van Daniël.
Die durven dat toch maar wel.
Misschien denk je wel, ik zou willen dat ik dat durfde.
Want dat wil de Heer van mij.
Maar gelukkig is dit een heel extreme situatie,
Ik hoef waarschijnlijk nooit zo te kiezen.
Hoewel..., tegenwoordig weet je dat niet echt meer hè.

Moderne beelden

Toch zie je, als je zó naar dit gedeelte kijkt, te weinig.
Onderschat koning Nebukadnessar niet!
Hij is de leider van een groot wereldrijk.
Veel meer dan een brute machthebber,
die de mensen op de knieën dwingt met grof geweld.
Nee hoor, hij is een wereldleider zoals je die ook in onze tijd nog hebt,
die heel goed weet wat mensen beweegt.
Dit

Zien jullie het?
...
Dit is geen echte
foto!
Dit is een impressie
van een nog niet
bestaande woonwijk,
die je wel eens in
advertenties tegen
komt: 'Het Trefpunt'
Net niet helemaal
scherp.
maar het gaat er dan

ook niet om ons het precieze plaatje te geven.
 (Het dak lekt gegarandeerd niet hoor, prima huis...)
 Het gaat om de indruk die hier gegeven wordt.
 Een droom van geluk.
 Ze willen ons iets verkopen.
 Een huis, ja dat ook maar ze willen ons niet zo zeer dat huis laten zien.
 Ze verkopen ons een droom:
 een gezellige woonwijk, met veel ruimte om je auto te parkeren.
 Waar je kinderen veilig kunnen spelen
 Waar jij jezelf fijn kunt ontspannen, een wandelingetje maken.
 Waar allemaal leuke mensen wonen.
 Deze projectontwikkelaar geeft ons een beeld (!) van een gelukkig leven.
 Een beeld van *zekerheid*.
 Want hij weet: mensen zoeken zekerheid.
 Als ik hun dat idee geef met mijn geplande woonwijk.
 Dan kopen ze misschien wel een van de huizen uit mijn project.
 Want mensen zoeken niet alleen onderdak maar zekerheid en geluk. Comfort.

Koning Nebukadnessar doet hier net zo iets.
 Alleen op een veel grotere schaal.
 En hij wil er niet zozeer geld mee verdienen, dat heeft hij al,
 maar aanzien en erkenning,
 meer dan dat hij wil niet alleen dat mensen bang voor hem zijn,
 hij wil aanbeden worden.
 Kijk nog eens goed naar deze geschiedenis
 Hier staat niet alleen een loeiende oven waar iedereen bang voor is.
 Maar ook een geweldig orkest dat indrukwekkende muziek maakt.
 En ook een beeld, maar het is geen gewoon beeld.
 En schitterend beeld van goud.
 Met heel vreemde verhoudingen
 30 meter hoog en 3 meter breed. (2x)
 Door het vorige hoofdstuk denk je hier al snel aan een standbeeld van de
 Koning,

Maar deze afmetingen doen eerder aan een zuil denken.

Die kennen we wel meer uit de geschiedenis.
 Ze staan nog in Rome.
 Die van de keizers Trajanus en Marcus Aurelius
 In feite is het een stripverhaal van de regering en de heldendaden van die keizers.

Zou er in dat dal Dura ook zo'n zuil gestaan hebben?
 Van koning Nebukadnessar!
 Van goud?
 Een stripverhaal van de grote daden van koning Nebukadnessar.
 Stilzwijgende boodschap: 'kijk eens wat ik allemaal al bereikt heb voor jullie.'
 Daar mogen jullie wel respect voor hebben.
 Meer nog, ik wil dat jullie daarom respect voor mij tonen.
 Want ik Nebukadnessar ben toch de hoop en de zekerheid van jullie leven!
 Ik ben jullie droom van een koning.
 Het woord dat hier voor 'aanbidden' staat betekent letterlijk 'er gewicht aan geven.'
 Ik wil dat jullie gewicht toekennen aan wat de hoop is in jullie leven:
 En dat is mijn koningschap natuurlijk..
 Als je dat niet doet,
 toon je geen respect voor waar je geluk vandaan komt.
 Dan verdien je het niet om leven, daar is de oven
 Ik, jullie koning Nebukadnessar, ben toch immers jullie levenszekerheid!
 Dát gebeurt hier, broers en zussen.
 Deze vooraanstaande burgers van het Babylonische rijk (de BB'ers) krijgen een krachtige combinatie van schitterende schoonheid en angstwekkende afschuw te zien
 In zekere zin doen wereldleiders dat nog altijd zo.
 President Poetin presenteert zich als de oplossing voor alle problemen voor Russen.
 Ik zal jullie beschermen tegen de boze buitenwereld.
 Ja zelfs onze leiders (ook de democratisch gekozen leiders) wekken die indruk: ons beleid brengt jullie de zekerheid waar je zo naar op zoek bent.
 Zelfs onze premier Rutte doet hetzelfde met een combinatie van aardig en zelfverzekerd De boodschap: jullie geluk hangt van ons beleid af.

Iedere keer weer blijkt dat niet te kloppen.
 Dat kun je bedenken, zeker als je wilt leren van de geschiedenis.
 Maar wij zijn niet zo redelijk als we van ons zelf denken.
 En als iemand ons een gevoel van zekerheid geeft...
 Dan geven we die zomaar ons vertrouwen, zelfs als die niet te vertrouwen is.
 In Groot-Brittannië geloofden mensen in iemand die niet eens de juist feiten noemde.
 Onze verlangens en onze angsten spelen een veel grotere rol in onze keuzen dan wij vaak willen toegeven.
 En daarom zullen ook veel Babyloniërs voor dat beeld gebogen hebben.

Want gevoelens zijn vaak sterker dan argumenten
Goed om daarop te letten, hoe vaak je wordt meegenomen in een belofte.

Machteloze beelden

Chanaja, Misael en Azarja, gaan daar niet in mee.
Niet omdat ze zo stoer zijn, dat niets ze kan raken.
Ook niet omdat ze van tevoren wel weten dat hun niets kan gebeuren.
God is ook voor hen niet een soort levensverzekering.
Niet hun eigen gouden beeld.
Zo van: 'jullie hebben Nebukadnessar, maar wij hebben God.'
Nee, God kán veel daarvan zijn zij overtuigd
Maar zij wisten ook niet hoe dit af zou lopen
Maar ook al redt God ons niet (18), zeggen ze,
-want Hij is wel God en God doet wat Hij wil-
dan buigen wij nog niet voor u Nebukadnessar!
Want wij verwachten niet zoveel van u,
Wij verwachten ons geluk van onze Heer.
Dit is geen moedige stoerheid, broers en zussen.
Dit is 'hier staan we, we kunnen niet anders'.
Dit is vertrouwen in God,
een liefdesverklaring aan de Heer.
'Wij kennen de Heer, we houden van Hem, we horen bij Hem.
Wij verwachten het echt van God en niet van u, koning.

Jongens en meiden, dit is net zoiets als voor je vrienden opkomen,
niet omdat je je niet bang bent, maar omdat het je vrienden zijn.
En zonder je vrienden ben jij jezelf niet meer. Die horen bij je
Broers en zussen dit is net zoiets als voor je kinderen opkomen,
tegenover iemand die dreigt, niet omdat je niet bang bent,
maar omdat je van je kinderen houdt.
Méér dan dat je bang bent.

Zo komen de vrienden voor God hun Heer op, niet omdat ze niet bang zijn,
Maar omdat Hij echt (hart!) hun God is en zij veel van Hem houden en ook veel
van Hem verwachten.
Zonder God zijn ze gewoon niets meer,
Net zoals je zonder hart niet verder kunt.
God krijgt van hen alle gewicht, niet de koning.
God is de hoop van hun leven.
Alleen voor Hem buigen ze het hoofd.
En niet voor Nebukadnessar of voor zijn reputatie,
Want zij weten dat Hij dat niet kan waarmaken.
Zij weten zoals Paulus wat de echte winst is en wat het echte verlies is.
Echte winst is alleen bij God te halen.
En daarom het beeld was niet mooi genoeg en het vuur niet eng genoeg.
Ze verwachten hun geluk niet van de koning maar van God de Heer.

En dan mag daar wel een indrukwekkend beeld staan, maar wij kennen God die de Maker is van schoonheid,
 En dag mag het vuur heet zijn maar wij kennen God die de dood kan overwinnen.

Zij zien dat Nebukadnessar iets pretendeert wat hij niet waar kan maken, dus zijn ze ook niet bang voor hem en denken ook hun verlangens niet bij hem te vinden.

Want ze kennen God, immers!

En vertrouwen er op dat Hij voor hen kan en zal zorgen.

En dan komt het altijd goed.

Hij kan ze nu al op een wonderbaarlijke manier redden, of ze Hij kan ze in vrede laten sterven zodat zij bij Hem thuis komen.

Met God komt het altijd gewoon altijd goed!

Kennen jullie God ook zo?...

Houd je zo van Hem als van je kinderen en van je vrienden?

En kom je daarom ook voor Hem op?

Niet omdat je nooit bang bent,

Maar omdat je God zo vertrouwt.

Omdat je van Hem houdt.

Dat je je een leven zonder Hem niet voor kunt stellen.

Dat is een manier van zien.

Wij weten hoe het in deze geschiedenis afloopt,

God maakt het voor de vrienden op een heel bijzondere manier waar.

Natuurlijk laat Hij de vrienden niet in de steek,

Maar zoals zij dat hier meemaken is het wel heel bijzonder.

Laat het nog eens op je inwerken.

De wereldleiders van toen staan er allemaal bij te kijken,

Die zien dan hoe machtig God is maar hoeveel God van zijn vrienden houdt!

Want Hij gaat met ze de oven in gaat!

Hij laat ze daar niet alleen.

Deze keer niet alleen om hen nabij te zijn in hun sterven

Deze keer redt Hij ze er zelfs persoonlijk uit.

En zo sterven de mannen niet op die dag,

maar het imago van Nebukadnessar wel.

Voor de ogen van het hele rijk.

Op die dag knielen de vrienden niet voor de koning,

Op die dag knielt de koning voor de God van Chananja, Misael en Azarja.

Voor onze God.

En weet je wat ook opvalt?

Hoe God zijn macht aan ons laat zien.

Wonderlijk genoeg laat onze God zich niet in een gouden beeld aan ons zien.

Niet vooral in macht, succes en welvaart.

Kijk zo laat God zich zien.

Heel anders: in het beeld van de stervende man, Jezus Christus,

Dat is ook een stervend imago, maar dan anders

een beeld dat geen macht en zelfverzekerdheid maar vooral liefde laat zien.

Hij die het voor ons over heeft voor ons te sterven, zodat wij met Hem kunnen opstaan in een nieuw leven

Herken je Hem? Dit is weer dezelfde God van Chananja, Misaël en Azarja

Hij is zijn mensen nabij is in hun nood.

Hij gaat met de vrienden mee de oven in,

zo gaat de Heer met ons mee de dood in en redt ons eruit.

Zelfs in het sterven kan Hij dus onze hoop zijn,

want niemand anders heeft ons dan nog iets te bieden.

Geen mens, welke wereldleider ook, kan daaraan tippen

Misschien prátén wij wel eens te veel over de Heer,

En zouden we onze liefde voor Hem meer moeten laten zien

Hem meer loven en prijzen

Want dat heeft Hij van ons verdiend.

Of moet je ons ook gaan dreigen om ons zover te krijgen?

Amen

(c) Wieb Dijksterhuis - juli 2016